

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. VIII. Quomodo præscriptio temporis immemorialis, & centenaria inter se
differant & qualiter utraque probetur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

tū in tali Ecclesia præscribere intra tempus relatum, cū verisimile sit illos fuisse fundatores: si autem Ecclesia libera non est, sed constat, illam Patronum habere, tunc jus Patronatus à Laico contra verum Patronum præscribi potest cum titulo colorato 10. annis inter præsentes, & 20. inter absentes; sine titulo autem annis 30. prout alia bona immobilia, & jura contra privatos præscribuntur, neque enim ut sic contra Ecclesiam præscribitur, cuius parum interest hunc vel illum habere Patronum. Quid autem hac in re statutum hodie sit in Tridentino, in titulo de jure Patronatus videbitur.

§. VII.

Detempore, quo præscribuntur jura servitutum, obligationes & actiones.

Servitus mixta, quæ à re debetur personæ, ut est usus fructus v. g. usus & servitus merè realis, quæ à re rei debetur, sive affirmativa illa sit sive negativa, sive rustica sive urbana, cū bona fide & titulo inter præsentes 10 annis acquiritur, inter absentes 20. annis, sine titulo annis 30. nisi servitus continua aut quasi continua sit sciente & patiente Domino, ad quam taliter præscribendam etiam sine alio titulo sufficiunt 10. anni inter præsentes, & 20. inter absentes; aut sit discontinua, quæ sine titulo non præscribitur, nisi tempore immemoriali, ita tamen ut ad hanc præscriptionem non requiratur scientia, & patientia Domini. Amituntur vero per præscriptionem servitutes, reales quidem rusticæ per solum non usum, 10. annis inter præsentes, & 20. annis inter absentes. Urbane ve-

rò per non usum & positivum de præscribentis contrarium servitum debet; prout variis juris sui textibus probant Civilistæ, quos consule, tam de in uitubus præscribendi, quam de illi actionibus & obligationibus, quo tempus præscriptionibus talibus necessarium.

§. VIII.

Quomodo præscriptio temporis memorialis, & centenaria interfici differant, & qualiter utraq[ue] probetur?

IMmemorialis possesso dicitur illa, cùjus initium hominum memoriam credit, hominum scil. qui cum vivant, secur autem excedere hominum memoriā, quod excedit 100. annos, qui vobis ordinariè vitæ longæ hominum dedi præscriptio immemorialis in eisdem à centenaria, quod hujus præscriptionis sit certus terminus, & non requiri ignorati hujus initium, illius vero immemorialis præscriptionis non sit certus terminus, & non sciatur, quando caperit. Quin etiam differant inter se modo probandi, quamvis enim utriusque per testes probari possit, potest tandem centenaria etiam per instrumentum publicum probari, ex quo de posse 100. annorum constat, & immemoria ut legitimè per testes probetur, debet hi deponere, quod hæc ita esse à maioribus viderint & audiverint; neque unquam contrarium viderint vel audiuerint; & quod communis semper opinio & fama publica fuerit, rem ita & invenire; & ex probabili debent hi testes 54. annorum esse, qui de 40. annis

stentur, intra hoc tempus nunquam vidisse vel audivisse se aliud.

SECTIO IV.

De nonnullis impedimentis præscriptionis, quo minus ea procedat, vel capita continuetur, & derelictione adversus eam jam completam.

§. I.

Quando præscriptio non procedat, seu noncurrat, vel dormiat, aut suspenderetur?

Præscriptio dicitur non procedere, sive non currere, quando ob aliquam causam incipere non potest, vel quia deest possessio civilis, sine qua nulla datur usucatio; vel quia bona fides aut titulus deficit, si hic ad præscribendum est necessarius; vel denique ex incapacitate ipsius rei ad præscribendum hic & nunc inhabilis; dormire dicitur præscriptio, quando inchoata quidem legitimè jam est, propter impedimentum interveniens ad aliquid tempus currere non potest, sed suspenso manet, & quasi quiescit, ita tamen, ut cessante tali impedimento, iterum currat, & continuari possit, ad præscriptionem complendam tempus, quod, antequam dormiret præscriptio, currebat, & tempus, quod post ablatum impedimentum currit. Censetur autem tali modo dormire, primò tempore hostilitatis sive belli, ut patet ex *c. extramissa 10. b. t.* Secundo dormit præscriptio contra Ecclesiam, quando hæc vacat *c. I.* & ult. ne sede vacante *c. c.* vel si Prælatus agere non possit centurâ aliquâ aut im-

pedimento juris (non facti tantum) impeditus. *c. 1. & c. Auditio 15. b. t.* Tertiò contra Ecclesiam Romanam dormit, si schisma sit in illa Ecclesia; vel contra Romanum Imperium, si vacat hoc, aut contra pupillum, si duret adhuc pupillaris ætas &c. quia in his casibus aut iura non dicuntur, vel de jure agere non potest, contra quem præscribitur, vel suo legitimo defensore caret Ecclesia &c.

§. II.

Quando & quomodo præscriptio interrumpatur, & an etiam per interruptionem privilegij contrarij.

Interrumpi dicitur præscriptio, quando antequam completertur, ita cessat, ut cessante etiam interruptionis causâ prius & posterius tempus non continentur ad complendam præscriptionem, sed de novo debeat inchoari, & totum tempus præcedens interruptionem sit extinctum, prout samitur ex *c. illud autem 8. b. t.* qualis interruptione censetur fieri, quando deficit aliquid, quod ad substantiam sive essentiam præscriptionis requiritur, ut si amittatur possessio civilis; si cesseret bona fides; si cesseret titulus, ubi hic requiritur; vel si iura ita disponantur à quantum dispositione præscriptio vim suam & auctoritatem haberet) prout de præscriptione longi & longissimi temporis disponunt, quod interrumpatur per litis contestationem Juridicam, si postmodum sententia contra possessorem lata fuit, nisi præsumptio sit ex sufficientibus conjecturis contra Actorem, quod item malo animo, præcisè ad interrumpendam aut prolongandam præscriptionem moverit.

Aaa 3

Si